

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Odborná analýza sociálního prostředí v IPRÚ Mladá Boleslav

ANALÝZA POTŘEB JEDNOTLIVÝCH KOMUNIT A CÍLOVÝCH SKUPIN

ČERVENEC 2021

OBSAH

Hlavní závěry	3
PROBLÉMY A POTŘEBY	3
DOSTUPNOST BYDLENÍ	3
DOPADY PANDEMIE NA CÍLOVÉ SKUPINY A POSKYTOVATELE SLUŽEB A POMOCI	3
NÁVRHY ŘEŠENÍ	3
ROZLOŽENÍ NEJVÝZNAMNĚJŠÍCH PROBLÉMŮ A POTŘEB DLE CÍLOVÝCH SKUPIN	4
Východiska	8
KONTEXT	8
POUŽITÉ PRINCIPY	8
Použité metody	8
FOKUSNÍ SKUPINY	8
ANALÝZA DOSTUPNÝCH DAT	10
Zjištění – Fokusní skupiny	11
POTŘEBY A PROBLÉMY	11
DOSTUPNOST BYDLENÍ	13
DOPADY PANDEMIE NA CÍLOVÉ SKUPINY A POSKYTOVATELE SLUŽEB A POMOCI	15
NÁVRHY ŘEŠENÍ	16
Zjištění – Analýza dostupných dat	17
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	
Tabulka 1: Matice identifikovaných problémů a potřeb dle jednotlivých zdrojů	4
Tabulka 2: Přehled zastoupených institucí a organizací	9
Tabulka 3: Senioři a osoby se zdravotním postižením	17
Tabulka 4: Děti mládež a rodina	18
Tabulka 5: Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	19
Tabulka 6: Průřezové potřeby	19

HLAVNÍ ZÁVĚRY

PROBLÉMY A POTŘEBY

- Chybějící kapacity sociálních služeb (azylové domy pro určité cílové skupiny, noclehárny, domy na půl cesty, terénní služby atd.).
- Obtíže se skloubením péče pečujícími osobami, které samy vyžadují pomoc další osoby (například rodiče osob s mentálním postižením).
- Zájem seniorů setrvat ve svém domácím prostředí.
- Nedostatek pracovníků v pomáhajících profesích, který může souviset se specifickou situací regionu (extrémní zacílení na průmysl, extrémní potřeba zaměstnanců v průmyslových podnicích, výrazně vyšší příjmy zaměstnanců průmyslových podniků oproti zaměstnancům například v sociálních službách).
- Rozdílnost platových podmínek mezi pracovníky ve zdravotnických a sociálních profesích.
- Existence skupin sociálně vyloučených osob, u nichž dochází k minimální změně jejich nepříznivé situace a je vysoká pravděpodobnost, že další generace budou žít ve stejných podmínkách.

DOSTUPNOST BYDLENÍ

- Nedostatek dostupného bydlení pro osoby v bytové nouzi, který souvisí s nedostatkem bytů v Mladé Boleslavi a bezprostředním okolí a rovněž s vysokou cenou bydlení v této lokalitě.
- Chybějící dostupné bydlení ve vlastnictví města a obcí (zejména sociální bydlení, bydlení pro seniory a pro rodiny).
- Dostupnost bydlení ovlivňuje velké množství cizinců, kteří do regionu přijíždějí za prací, někteří z nich čelí problémům spojeným se zprostředkováním práce a bydlení přes pracovní agentury.
- Přelidněnost bytů je specifickým problémem na sledovaném území.
- Drahé a tím pro určité skupiny vyloučených osob zcela nedostupné standardní bydlení.

DOPADY PANDEMIE NA CÍLOVÉ SKUPINY A POSKYTOVATELE SLUŽEB A POMOCI

- Liší se dopady na jednotlivé cílové skupiny (senioři zažívali stres, osoby s duševním onemocněním naopak více klidu, děti a mládež často úplně vypadly ze vzdělávání atd.).
- Spolupráce poskytovatelů sociálních služeb, měst a obcí a dalších relevantních subjektů i napříč obory.

NÁVRHY ŘEŠENÍ

- Rozšiřování nabídky dostupného bydlení ve vlastnictví města a obcí.
- Vyjednávání s developery ve věci vyčleňování části bytů pro účely sociálního a dostupného bydlení.
- Rozšiřování kapacit identifikovaných sociálních služeb, včetně sociální práce na obcích.

ROZLOŽENÍ NEJVÝZNAMNĚJŠÍCH PROBLÉMŮ A POTŘEB DLE CÍLOVÝCH SKUPIN

Syntéza zjištěných dat z fokusních skupiny a dat analyzovaných u MAS Mladá Boleslav identifikovala jako nejvýznamnější výstupy:

- Chybějící kapacity sociálních služeb (azylové domy pro určité cílové skupiny, noclehárny, domy na půl cesty, terénní služby atd.)
- Nedostatek dostupného bydlení pro osoby v bytové nouzi, který souvisí s nedostatkem bytů v Mladé Boleslavi a bezprostředním okolí a rovněž s vysokou cenou bydlení v této lokalitě
- Chybějící dostupné bydlení ve vlastnictví města a obcí (zejména sociální bydlení, bydlení pro seniory a pro rodiny)

Tabulka 1: Matice identifikovaných problémů a potřeb dle jednotlivých zdrojů

Identifikované potřeby	FS – Děti, mládež a rodiny ohrožené sociálním vyloučením	FS – Osoby se zdravotním, kombinovaným, mentálním a duševním onemocněním ohrožené sociálním vyloučením	FS – Senioři ohrožení sociálním vyloučením	FS – Osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené	Analýza MAS
Chybějící kapacity sociálních služeb (azylové domy pro určité cílové skupiny, noclehárny, domy na půl cesty, atd.)					
Obtíže se skloubením péče pečujících osob, které vyžadují pomoc další osoby (například rodiče osob s mentálním postižením)					
Zájem seniorů setrvat ve svém domácím prostředí					
Nedostatek pracovníků v pomáhajících profesích, který může souviset se specifickou situací regionu, který je zacílen na					

Identifikované potřeby	FS – Děti, mládež a rodiny ohrožené sociálním vyloučením	FS – Osoby se zdravotním, kombinovaným, mentálním a duševním onemocněním ohrožené sociálním vyloučením	FS – Senioři ohrožení sociálním vyloučením	FS – Osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené	Analýza MAS
průmysl, kde mají rovněž zaměstnanci větší mzdy, než ve službách					
Rozdílné platové podmínky pracovníků ze zdravotnických a sociálních profesí					
Skupina sociálně vyloučených osob, kde dochází k minimální změně její situace a je vysoká pravděpodobnost, že další generace budou žít ve stejných podmínkách					
Nedostatek dostupného bydlení pro osoby v bytové nouzi					
Chybějící dostupné bydlení ve vlastnictví města a obcí (zejména sociální bydlení, bydlení pro seniory a pro rodiny)					
Dostupnost bydlení rovněž ovlivňuje velké množství cizinců, kteří do regionu přijíždějí za prací, někteří z nich čelí problémům spojeným se zprostředkováním					

Identifikované potřeby	FS – Děti, mládež a rodiny ohrožené sociálním vyloučením	FS – Osoby se zdravotním, kombinovaným, mentálním a duševním onemocněním ohrožené sociálním vyloučením	FS – Senioři ohrožení sociálním vyloučením	FS – Osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené	Analýza MAS
práce a bydlení přes pracovní agentury					
Přelidněnost bytů je specifickým problémem zkoumaného území					
Drahé bydlení					
Liší se dopady pandemie na jednotlivé cílové skupiny (senioři zažívali stres, osoby s duševním onemocněním naopak více klidu, děti a mládež často úplně vypadly ze vzdělávání atd.)					
Spolupráce poskytovatelů sociálních služeb, měst a obcí a dalších relevantních subjektů i napříč obory					
<i>Rozšiřování nabídky dostupného bydlení ve vlastnictví města a obcí</i>					
<i>Vyjednávání s developery ve věci vyčleňování části bytů pro účely sociálního a dostupného bydlení</i>					

Identifikované potřeby	FS – Děti, mládež a rodiny ohrožené sociálním vyloučením	FS – Osoby se zdravotním, kombinovaným, mentálním a duševním onemocněním ohrožené sociálním vyloučením	FS – Senioři ohrožení sociálním vyloučením	FS – Osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené	Analýza MAS
Rozšiřování kapacit identifikovaných sociálních služeb, včetně sociální práce na obcích					

Zdroj: ACoRD CZ, z.s.

Legenda

Míra intenzity potřeby	
Velká	
Střední	
Neidentifikována	

VÝCHODISKA

KONTEXT

Kvalitativní šetření potřeb komunity a cílových skupin na území IPRÚ Mladá Boleslav proběhlo v rámci zakázky „Odborná analýza sociálního prostředí v IPRÚ Mladá Boleslav“.

Analýza vychází ze zkušeností zástupců poskytovatelů sociálních služeb a sociálních pracovníků Magistrátu města Mladá Boleslav a vztahuje se především k otázkám potřeb obyvatel, dostupnosti a nabídky sociálních služeb dle Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a též k očekávaným trendům v otázce potřeb v budoucnosti. Dále se šetření zaměřilo na zkoumání širších potřeb spojených s poskytováním dalších návazných služeb.

Zvolená výzkumná metoda, způsob šetření, výběr respondentů, členění území a zaměření výzkumných otázek vycházejí z dohody se zástupci zadavatele a z dlouholetých zkušeností realizátora výzkumu. Metoda fokusních (jádrových) skupin umožňuje prozkoumat postoje, názory a mínění zainteresovaných osob, které mají konkrétní zkušenosti a znalosti potřeb v celém zkoumaném území. Díky takto zvolené metodě bylo možné poměrně zevrubně prozkoumat konkrétní potřeby velkého spektra cílových skupin a porovnat tuto potřebnost napříč celým územím, včetně zvláštní pozornosti na problematiku bydlení. Zjištěné skutečnosti mohou sloužit zadavateli jako jeden z analytických podkladů k tvorbě strategie v oblasti rozvoje sociálních, návazných služeb a strategie zacílené na řešení problematiky bytové nouze.

POUŽITÉ PRINCIPY

Pořizovatel výzkumu vychází ze zkušeností, že nelze zkoumat potřeby pouze ve vztahu ke konkrétním sociálním službám. Z těchto důvodů přistoupil pořizovatel ke zkoumání potřeb v širším kontextu. V této souvislosti definujeme pro potřeby výzkumu pojem potřeby jako absenci, či nedostatek (zdraví, pomůcek, pomoci, sociálních vazeb, finančních prostředků atd.), jež přispívá, nebo vede k nepříznivé sociální situaci dané osoby. K sociálním službám a sociální práci přistupuje jako k jedné z možných cest, ale nikoliv však jediné, jak nepříznivé sociální situace osob řešit. Z těchto důvodů se pořizovatel výzkumu při zkoumání potřeb (v rámci fokusních skupin a prostřednictvím syntézy již zjištěných dat) zaměřil na přítomnost opakujících se situací, problémů, trendů a stavů cílových skupin ve zkoumaném území IPRÚ. Zvláštní pozornost byla, vzhledem k cílům odborné analýzy, věnována problematice bytové nouze.

POUŽITÉ METODY

FOKUSNÍ SKUPINY

Pro šetření potřeb z pohledu zástupců komunit a cílových skupin zastoupených v území IPRÚ byl zvolen kvalitativní výzkum. Jako vhodná kvalitativní technika pro účely výzkumu byla použita technika fokusních skupin. Tato volba rovněž odpovídá velikosti výzkumného vzorku, tématu a potřebě jeho hlubšího zkoumání. Současně tato technika umožnila přistupovat v průběhu rozhovorů k jednotlivým účastníkům fokusních skupin individuálně. Výhodou této techniky je rovněž vysoká interaktivnost, kdy tazatel reaguje na dílčí výpovědi respondentů, klade doplňující otázky a zjistí informace „do hloubky“. Otázky kladené ve fokusních skupinách byly cíleny zejména na problémy a potřeby osob v nepříznivé

sociální situaci, časovou a místní dostupnost sociálních služeb, problematiku dostupnosti bydlení, zejména pro osoby nacházející se v bytové nouzi, náměty na možné řešení problémů, dopady světové pandemie na cílové skupiny a poskytovatele sociálních služeb apod. Další charakteristikou kvalitativního přístupu je získání velkého množství dat od relativně malého počtu účastníků šetření.

Požadavek na realizaci výzkumu touto technikou byl rovněž formulován zadavatelem.

V rámci šetření byla dodržena etická pravidla výzkumu. Jednalo se o:

- poučení informovaný souhlas;
- svobodu odmítnutí;
- anonymitu (limitovaná specifiky místa realizace šetření a zadavatele).

Z fokusních skupin byl se souhlasem účastníků pořízen doslovný písemný zápis přímé řeči respondentů. Tento materiál již obsahuje analyticky zpracované a vyhodnocené zápisy, které pro dokreslení zjištěných analytických výstupů obsahují i přímou řeč respondentů, která je však anonymizovaná.

Základní data o realizovaných fokusních skupinách

- šetření se zúčastnilo celkem 35 osob;
- 30 žen a 5 mužů;
- fokusní skupina – děti, mládež a rodina ohrožené sociálním vyloučením – 10 osob
- fokusní skupina – osoby se zdravotním, kombinovaným, mentálním a duševním onemocněním ohrožené sociálním vyloučením – 8 osob
- fokusní skupina senioři ohrožení sociálním vyloučením – 7 osob
- fokusní skupina osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené – 10 osob

Respondenty byli profesionálové (zástupci poskytovatelů sociálních služeb, sociální pracovníci obcí atd.), kteří pracují s cílovými skupinami. Při výběru respondentů, který byl konzultován se zadavatelem, byl kladen důraz na to, aby zástupci poskytovatelů reprezentovali, pokud možno všechny zástupce definovaných cílových skupin, tedy nejen uživatelů sociálních služeb. Respondenti se rekrutovali z osob, které jsou v přímém kontaktu s cílovými skupinami (včetně pečujících osob a rodinných příslušníků) a podílejí se na tvorbě individuálních plánů pro poskytování sociálních služeb, případně individuálních plánů ochrany dítěte.

Tabulka 2: Přehled zastoupených institucí a organizací

Přehled zastoupených institucí a organizací FS dětí, mládež a rodina ohrožené sociálním vyloučením – 10 osob	Přehled zastoupených institucí a organizací FS osoby se zdravotním, kombinovaným, mentálním a duševním onemocněním ohrožené sociálním vyloučením – 8 osob	Přehled zastoupených institucí a organizací FS senioři ohrožení sociálním vyloučením – 7 osob	Přehled zastoupených institucí a organizací FS osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené – 10 osob
Proxima Sociale, o.p.s.	Spokojený domov, o.p.s.	Diecézní Charita Litoměřice	R-Mosty, z.s.
LUMA MB, z.s.	Centrum 83	Spokojený domov, o.p.s.	Sociální odbor MMB
SEMIRAMIS	Sociální odbor MMB	Sociální odbor MMB	NADĚJE
Sociální odbor MMB	FOKUS MB, z.s.	LUMA MB, z.s.	Proxima Sociale, o.p.s.

Centrum pro integraci cizinců, o.p.s.	Jistoty Domova, z.ú.	Jistoty Domova, z.ú.	Centrum pro integraci cizinců, o.p.s.
	LUMA MB, z.s.	Pečovatelská služba města MB, příspěvková org.	Respondeo, z.s.
			LUMA MB, z.s.

Zdroj: zpracování ACoRD CZ, z.s.

Termíny provedených šetření:

8.6.2021 v Mladé Boleslavi FS děti, mládež a rodina ohrožené sociálním vyloučením

8.6.2021 v Mladé Boleslavi FS senioři

15.6.2021 v Mladé Boleslavi FS osoby se zdravotním, kombinovaným, mentálním a duševním onemocněním ohrožené sociálním vyloučením

15.6.2021 v Mladé Boleslavi FS osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením

ANALÝZA DOSTUPNÝCH DAT

Na základě požadavků zadavatele byla provedena analýza zásadních výstupů z šetření realizovaného MAS Mladá Boleslav (Sociální služby v ORP Mladá Boleslav, Analýza a hodnocení současného stavu) z roku 2019. V rámci kapitoly hlavní závěry autoři porovnali výstupy z této analýzy se zjištěními z fokusních skupin.

ZJIŠTĚNÍ – FOKUSNÍ SKUPINY

POTŘEBY A PROBLÉMY

Respondenti zmiňují, že se pečující osoby, například z důvodu věku či přibývajících zdravotních obtíží, samy dostávají do situací, kdy již obtížně zvládají péči o svého blízkého a potřebují samy vyhledat pomoc. V těchto případech je obtížné skloubit péči o pečujícího a osobu, o kterou on sám pečuje. Obtíž je rovněž v chybějících kapacitách služeb, které dokážou skloubit péči o obě cílové skupiny.

„Máme uživatele se zdravotním postižením, o kterého se stará maminka, která však už na to nemá – je v seniorském věku. Hledali bydlení, ale bydlení bylo poskytováno buď pro zdravotní postižené nebo pro seniory, takže nemohli bydlet spolu. Byli zvyklí 50 let žít spolu a najednou bychom je měli rozdělit. V celém Středočeském kraji jsme nesehnali.“

„Narážíme tedy na kapacity sociálních služeb a taky na vymezení cílových skupin – u poskytovatelů těchto služeb.“

„Skupina osoby s poruchou autistického spektra – to jsou také neumístitelní klienti. Nikde je nechtějí.“

Problémem je rovněž skutečnost, že některé cílové skupiny setrvávají (například osoby s duševním onemocněním) v pobytových službách, které neodpovídají jejich potřebám.

„Skrytý problém jsou lidé umístění v domovech se zvláštním režimem. Není jisté, kolik jich musí žít v této institucionální péči a kolik by jich mohlo žít v jiných typech (chráněné bydlení, ...).“

Chybějící kapacity některých sociálních služeb, případně chybějící kapacity pro určité cílové skupiny.

„Já bych ještě zmínila službu azylové domy. Nejen rodiče s dětmi, ale i dospělí bez dětí. Několikrát do roka se nám stane, že takový člověk skončí v dlouhodobě hospitalizaci v nemocnici atd., ale často se mu tam prodlužuje pobyt, jelikož ho nechtějí vyhodit na ulici, mezi tím on ztratí bydlení.“

„Služby, které poskytujeme, jsou potřebné, ale na velikost MB jsou kapacitně velmi nedostatečné. Máme 16 lůžek na noclehárnu pro bezdomovce. Je třeba se zaměřit na rozšíření kapacity. Chybí návazné služby. Azylový dům pro dospělé – přechod mezi službami a běžným bydlením.“

„Řešíme děti, které vychází z nějakých problémů – vychází z dětských domovů atd., tak aby se nevracely do problémových rodin. Mohly by sklouznout zpět, kde byly. Ale nefunguje žádný dům na půl cesty. Možnosti pro tuto CS jsou minimální.“

Na území IPRÚ žije skupina osob sociálně vyloučených, která má minimální šanci se integrovat do běžné populace. Tato skupina čelí mnoha problémům, kam patří bydlení, finanční a dluhová situace atd. Kvůli (ne)dosaženému vzdělání a pracovním návykům mají minimum možností pracovat. Při výchově dětí klade minimální důraz na vzdělání, tudíž se problémy řetězí i do dalších generací.

„...dlouhodobé finanční problémy a nízké právní vědomí. Když se tyto dvě věci spojí, tak tito lidé mají dlouhodobě problémy s bydlením. V MB vyrůstá x tá generace dětí, které nikdy nežily ve standardním bydlení. Některé byty se tváří jako byty, ale v podstatě se jedná o formu ubytovny.“

„Jsou to buď rodiny zaměstnanců, kteří – většinou otec – se nechají zaměstnat v agentuře, aby v tom bytě mohli mít rodiny. Existují ale i ubytovny nenavázané na nějaké firmy. Poptávka po nich převyšuje naprosto nabídku – obchod s chudobou velmi kvete.“

„Často ani nevedou děti k tomu, aby do školy šly. Zažila jsem rodinu, ve které měli problém dostat syna na SŠ, tak si říkali, zda není snazší, aby začal raději pracovat. Inklinují pak k tomu, aby děti šly pracovat. Oddálí tak aktuální těžkou situaci, ale podnítl sociální vyloučení.“

Způsob posuzování a následného přiznání příspěvku na péči často znevýhodňuje určité cílové skupiny (například osoby s mentálním a duševním onemocněním).

„Metodika posuzování přiznání příspěvku na péči je velmi hrubá. U fyzického postižení může nějak fungovat, u psychiatrického v podstatě vůbec. U nás je většina klientů v prvním stupni... což je v podstatě, jako by nedostali nic. Podle metodiky se vlastně fungovat nedá, je to pak na nějakém výkladu.“

„U nás v rámci regionu, jak přicházíme do styku s klienty, tak mohu říct, že co praktik, to jiné posouzení. U některých praktiků máme pocit, že se chovají, jako když to dávají ze svého.“

Senioři chtějí zůstat ve svém domácím prostředí, dostávají se však do obtíží, pokud nemají osobu blízkou, která jim pomáhá s péčí.

„Ze 40 lidí je pouze 1 člověk, který chce jít z domácího prostředí, ale nechce jít do DPS. Potřebuje větší péči, byl by si jistější v nějakém obstarávaném bytě. Ale stále si chce zachovávat svou individualitu. Ano, pečovatelka mu v 6 ohřeje večeři, v 10 ho přijde zkontrolovat, ale jinak si vše určuje sám.“

„Pokud existuje zástupnost, je to skvělé. Tím myšleno třeba sem tam se staví a postará dítě. Ale ne že jsou na druhé straně republiky.“

„Mladoboleslavsko je v rámci Česka velmi unikátní. Je to ŠA – finance jsou zde zcela jiné oproti jiným krajům. Lidé jsou zvyklí na jiné finance a jiný životní standard. Je tu draho. Vyloženě jiný životní styl občanů. Řada rodin podporuje své seniory, chtějí je podpořit, aby mohli dožít v přirozeném prostředí, aby si zachovali individualitu. Je to zcela individuální.“

Nedostatek dalších služeb (například nedostatek míst v mateřských školách) ovlivňuje často i sociální situace cílových skupin

„U nás často matky ztroskotají třeba na MŠ, takže i jejich kapacita ovlivňuje situaci. Když už je motivovaná, chce pracovat, tak vzniká tento problém... Existují dětské skupiny, ale jsou placené – drazí zaplacená služba. To, co si matka vydělá, tak dá za hlídání.“

Jedním z problémů zkoumaného území je nedostatek pracovníků v pomáhajících profesích. Jedním ze zmiňovaných důvodů jsou platové rozdíly mezi možnostmi neziskových organizací a nabídnou výrobního sektoru v území a rovněž rozdíly mezi sociální a zdravotnickou sférou.

„Čeká se dlouho na naplnění pozic u nás. Pokud ukážeme tabulkový plat osobám s magisterským titulem, tak nemají zájem.“

„U nás to asi kolísá – někdy jsou, někdy nejsou. ŠA není konkurent – to jsou vlastně úplně jiní lidé, kteří tam jdou pracovat. Ale ano, limitem je mzdová úroveň v sociálních službách.“

„...vzniká problém – rozdílné platy různých profesí. V jednom týmu jsou soc. pracovníci za 25 tis. a vedle psychiatr za 120 tis. Kč.“

Respondenti rovněž identifikují, jako problém samotnou prestiž sociální práce a sociálních služeb. V některých případech rovněž čelí nepochopení ze strany většinové společnosti, která nerozumí, nebo nechce rozumět smyslu a formám poskytování sociálních služeb.

„Je třeba zdůrazňovat kvalitu a potřebnost sociální služby – zvyšovat jejich prestiž a povědomí o jejich významu ve společnosti. Jinak všichni mají pocit, že když si zažádají o soc. službu, tak ji dostanou. Neváží si jí. Chovají se k pracovním jak k úklidové službě. Nutno jim vysvětlit, že my jsme odborná služba.“

„Mně osobně vadilo to, že byli dřív očkovaní učitelé na distanční výuce než pracovníci sociálních služeb, kteří objížděli klienty.“

„Když vzniká nové zařízení pro novou skupinu, tak je spousta předjímání. Pak se to otevře a dá se to porovnat s realitou. V prvním roce NZDM tam měli lidé problémy, že se tam vyskytují romské děti. Dnes už to je lepší. Konfrontace s realitou... Předsudky jsou vždy na počátku velké.“

DOSTUPNOST BYDLENÍ

Nedostatek dostupných bytů byl identifikován ve všech fokusních skupinách. Problém je rovněž zajištění provázanosti uspokojování bytových potřeb na poskytování sociálních služeb, například pro přechod uživatelů sociálních služeb (azylové domy) do bydlení.

„...byty nejsou, místa v zařízeních nejsou, je to o štěstí a volat, volat, volat ...“

„Azylové bydlení by mohl být jeden z takových stupňů, že by mohl klient odejít z nemocnice a mohlo by se pracovat na hledání dalšího bydlení.“

„Já cítím úzké hrdlo, což je dostupnost bydlení pro naše klienty. Mluvíme o 20-30 místech, které v tomto okrese chybí. Bylo období, kdy bylo snadné získávat od města nějaké byty do pronájmu pro naše klienty (z hospitalizace, z tréninkového bydlení). Poslední roky se to tak nedaří. Byty nejsou.“

„...pořadník na bydlení je velmi dlouhý. A navyšuje se. Jsou tam zejména senioři. Existuje zvlášť pořadník pro DPS a tam je naplněnost i poptávka velká.“

Přestože má město Mladá Boleslav ve svém vlastnictví cca 6 % celkového bytového fondu, stále je počítován nedostatek dostupných nájemních bytů ve vlastnictví města, zejména pro osoby, které se ocitají v bytové a životní nouzi.

„Po revoluci se prodalo 90 % bytového fondu, takže městu zůstalo minimum bytů. Senioři pak nemají šanci získat levnější bydlení. Protože všichni vlastníci nemovitostí využili toho, že mohou pronajímat nemovitosti pro personální agentury (těch je zde 23). Pak není možnost někde umístit člověka – člověk s dávkami hmotné nouze.“

„V minulosti jsme měli žádosti do domu s pečovatelskou službou od jednoho pořadníku do druhého pořadníku 35, nyní jich máme 70.“

S nedostatkem dostupného bydlení bezprostředně souvisí vysoká finanční náročnost bydlení v Mladé Boleslavi a bezprostředním okolí, která postihuje například seniory, ale i matky samoživitelky, cizince atd.

„Senioři žijí v nájemním bydlení, které nejsou schopni utáhnout. Mají nízké důchody, proto žádají o domy s peč. službou a DPS zřizované úřadem.“

„Je zde velmi draho díky Škoda AUTO. Byty jsou často pronajímány agenturním pracovníkům. Jsou zde vysoké tržní ceny. Řada rodin s dětmi má problém bydlení získat, anebo udržet. Hodně se stěhují. Snaží se dostat do lepších poměrů.“

„Stěhuje se sem řada cizinců, ale i řada Čechů z jiných koutů ČR. Ale ne vždy uspějí pracovně. Poptávka je velká po bydlení, ale to je drahé.“

Dalším problémem je i bariérovost bytů, což je komplikací zejména pro osoby se zdravotním postižením a rovněž seniory.

„Narážíme tedy na kapacity sociálních služeb a taky na vymezení cílových skupin – u poskytovatelů těchto služeb.“

„Skupina osoby s poruchou autistického spektra – to jsou také neumístitelní klienti. Nikde je nechtějí.“

Přelidněnost bytů je rovněž velkým a specifickým problémem pro zkoumané území.

„Hodně našich klientů – dětí a mládeže – je z rodin, kde je více dětí a bydlí v garsonce. Není žádná výjimka, že úplná rodina (otec, matka, 4 děti a babička třeba) bydlí v garsonce.“

Velké množství cizinců, kteří přijíždějí do regionu za prací. Část z nich čelí obtížím spojeným se zprostředkováním práce a bydlení prostřednictvím personálních pracovních agentur.

„...ti sem jezdí za prací, často přes personální agentury. Když pak ztratí práci – je ukončen pracovní poměr, tak ztratí většinou i bydlení. Pak je těžké pro ně najít bydlení. Často se může stát, že skončí na ulici. Většinou práci zde získá muž, ten sem chce dostat i rodinu. Aby ji sem dostal, musí sehnat byt, zaplatit kauci...“

„Sdílená lůžka taky existují. 2-3 zaměstnanci na jednom lůžku – ti, co chodí na směnu. V MB bývá problém na ubytovnách se štěnicemi. V r. 2011 byla velká kauza – panelák s rázem ubytovny (3 vchody, v každém 120 garsonch), velká koncentrace lidí, problém byl v celém domě. S určitou pravidelností se to zde objevovalo.“

„Řada majitelů bytů je pronajímá lidem, kteří jsou ochotni zaplatit třeba i vysoké částky za pronájem. Velmi často se stává, že se tam točí více lidí. Tak vzniká semeniště. Pak se musí dezinfikovat celé SVJ. Vzniká tím nenávisť k těmto lidem.“

Na území nejsou dostupné byty pro řešení krizových situací.

„Spousta klientek najde azyl u svých příbuzných. Ale u cizinců je to problémové. Anebo i u lidí třeba z Moravy. Ženy nechtějí vzít dětem otce. Stačilo by třeba krizové řešení na 2-3 měsíce, aby měla šanci si vše vyřešit. Ač byla situace, že když klientka viděla krizové bydlení, tak ho raději odmítla...“

„Výše uvedené případy se stávají. Cizinky pak volí návrat do své domoviny. Vlastně dochází k únosům dětí, jelikož otec o tom třeba neví... Když ony konečně získají odvahu s tím něco udělat, ale nemají možnost, kam jít, tak zůstávají v tom „toxickém“ prostředí. Manžel je dál ovlivňuje. Bydlení je tak důležitá jistota, kterou potřebují mít. Pokud ji nebudou mít, tak raději odjedou do domoviny.“

DOPADY PANDEMIE NA CÍLOVÉ SKUPINY A POSKYTOVATELE SLUŽEB A POMOCI

Dopad pandemie se významně liší dle cílových skupin. Senioři například často zažívali stresové situace, naopak osobám s duševním onemocněním často izolace vyhovuje, osoby ohrožené domácím násilím naopak často čelily ještě větším problémům atd.

„U nás senioři byli celkem dost ve stresu. Někteří byli dost odřízlí od rodin, rodiny se báli, že je nakazí, anebo byli v karanténě. Anebo pak klienti byli v karanténě. Pro ně to byla doba vyloženě stresová. Představa, že mají leckdy malé byty a jsou tam izolováni a nedostanou se ven.... Měli zajištěnou veškerou péči – nákupy, hygienu, úklid, Byli zajištěni. Ale strádali zejména psychicky.“

„...snížil se počet vykázaní. Policie se často asi rozhodovala, že nevykáže, jelikož neměla kam vykazovat. Sice přibýlo domácího násilí, ale snížilo se vykázaní. Naše služby jsou využívány, ale ve statistikách se to neprojevuje – co do počtu klientů ano, ale ne v počtu vykázaní. Ale MB má celkově jedny z nejnižších počtů vykázaní, ale není to tím, že by zde bylo nižší domácí násilí.“

„Mládež byla pospolu venku natěsno. Vysvětlovali jsme jim to. Ale tam byla vidět ta touha po kontaktech a stmelování se. U mnoha klientů se změnil denní režim – chodili spát pozdě v noci, dlouho vyspávali.“

„U romské minority se řada z nich nechtěla vzdát zvyků – scházet se, oslavovat výročí atd. (prostě sdružování). To pak samozřejmě mělo vliv na šíření covid – celá rodina onemocněla. Ještě to prezentovali na facebooku.“

Problémem byla dostupnost a relevantnost informací pro cílové skupiny, ale i pro profesionály z pomáhajících profesí.

„Senioři byli odkázáni na média, což k ničemu nepřispělo. Byla to taková schizofrenní situace. Nevědělo se, co platí / neplatí. Co bude ... Sociální služby to semklo, uměly si navzájem pomoci. Museli jsme se přizpůsobit.“

Pandemie má však také i pozitivní dopady, například byla spolupráce mezi poskytovateli služeb, zapojení dobrovolníků atd. Jako významná je vnímána i pomoc a aktivita města Mladá Boleslav.

„...kolem naší organizace vznikla početná a silná komunita dobrovolníků. Přes sociální síť – náš FB začalo sledovat dost lidí. Jsou to i lidé, kteří jsou aktivní v tom, že nám nabízejí a poskytují různou pomoc. Ve svém volném čase a za své peníze jezdili do potravinových skladů do Prahy...“

„Zde bylo super, že město MB zajistilo seniorům rozvoz nákupů zdarma. Postarala se celá řada dobrovolníků. U DPS přestaly rodiny návštěvnost své seniory. Zasaturovaly se roušky všem seniorům, aby měli ochranu a mohli vyjít z domu. DZR začalo město dezinfikovat plošně, což klienty zklidnilo. Pracovníci byli testováni, pracovali v oblecích, vznikly prostory pro potřebné pomůcky a převlékárny.“

„Spíš jsme si ověřili, že jsme za pomoci dalších (OSPOD, další organizace) schopni krizi ustát. Síť se posílila.“

NÁVRHY ŘEŠENÍ

Respondenti doporučují, aby obce a města vyjednávali s developery před zahájením jejich projektů o uvolnění některých bytů pro účely sociálního a dostupného bydlení do vlastnictví měst a obcí.

„Při výstavbě nových bytových domů by mohlo město mít podmínku, aby 1-2 bytové jednotky byly v majetku města, a to by tam mohlo umísťovat potřebné osoby. Navýšil by se tak počet bytů, které by byly přístupné osobám, které to potřebují.“

„Město by mohlo – tak jak to mají jiná města – si podmínit při nové výstavbě, aby určité procento té plochy bylo určeno městu. Pak by si mohlo rozšířit počet bytů, které by mohlo poskytovat za nějakých podmínek. Je to konkrétní řešení. V pořadnících na byt se čeká několik let.“

Rozšiřování bytového fondu ve vlastnictví měst a obcí.

„Určitě se jedná o městské byty, tak jako kdysi. Většina bytů patřila městu, ceny byly velmi příznivé. Takže hlavní je cenová dostupnost a nájemní bydlení (forma pronájmu). Ideální vlastníkem město.“

Podpora poskytovatelů sociálních služeb ze strany měst a obcí.

„... nebytové prostory města existují, ale mají je třeba i podnikatelské subjekty (zadarmo nebo třeba za 56 Kč za m²). Přitom běžně se ceny pohybují okolo 240 Kč za m². Navrhují udělat revizi, kdo a za jakým účelem užívá nebytové prostory. Pak udělat analýzu potřebnosti sociálních služeb a využít je smysluplně. Poskytovatelé sociálních služeb by pak měli větší jistotu a stabilitu. V tržním prostředí můžeme kdykoliv dostat výpověď atd.“

Pokračovat ve spolupráci poskytovatelů sociálních služeb, měst a obcí.

„Jednou za čas je to určitě dobré. Jinak my – poskytovatelé určitých druhů služeb – se setkáváme prostřednictvím nějakých platforem přes kraj, asociace...“

Rozšíření nedostatečných kapacit sociálních služeb a dalších návazných služeb, včetně sociální práce na obcích.

„Zřízení azylového domu – i pro celé rodiny“

„...zde neexistují azylové domy pro celé rodiny. Musejí se pak rozdělit – žena s dětmi do azylového domu, muž jinde. Někteří si hledají ubytování sami, pronájem...“

ZJIŠTĚNÍ – ANALÝZA DOSTUPNÝCH DAT

V této kapitole uvádíme výčet klíčových potřeb a problémů identifikovaných v dokumentu „Sociální služby v ORP Mladá Boleslav, Analýza a hodnocení současného stavu“, který byl zpracován MAS Mladá Boleslav v roce 2019. Analýza byla zacílena na celé území ORP Mladá Boleslav, členění cílových skupin vychází rovněž z této analýzy.

Tabulka 3: Senioři a osoby se zdravotním postižením

Potřeby	Stručný popis
Chybějící sociální služby	Na území okresu Mladá Boleslav není v současné době k dispozici žádná kapacita služby domova se zvláštním režimem a to přesto, že stoupá počet osob v seniorském věku, které trpí různými formami demence, psychiatrické diagnózy nebo závislosti na návykových látkách stoupá. Zaznamenána byla rovněž potřebnost zajištění služby domova pro osoby se zdravotním postižením , zejména pro osoby, které vzhledem ke snížení soběstačnosti potřebují nepřetržitou pomoc a podporu druhé osoby při zajištění svých základních životních potřeb.
Chybějící kapacity některých sociálních služeb	Dle dostupných dat byla definována potřebnost v oblasti rozšíření nabídky a kapacit těchto na území již poskytovaných sociálních služeb (jedná se zejména o služby, které rozšíří dostupnost domácí péče a podpoří pečující osoby): <ul style="list-style-type: none"> • Odlehčovací služby: zejména pro pečující o děti se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním; rozšíření dostupnosti těchto služeb i o víkendech; navýšení stávajících kapacit těchto služeb, potřebnost byla shledána pro všechny formy sociální služby. • Denní stacionář: rozšíření kapacity zejména pro dospělé osoby s různými stupni tělesného, smyslového nebo kombinovaného postižení, osoby s chronickým onemocněním, senioři a děti se zdravotním postižením do 7 let věku, pro děti se zdravotním postižením s různými typy a stupni tělesného, smyslového nebo kombinovaného postižení nebo chronickým onemocněním do 18 let. • Týdenní stacionář: služba je poskytována pouze jedním poskytovatelem, který se soustředí na cílovou skupinu osob s mentálním postižením ve věku od 16 do 64 let, ostatní cílové skupiny nemohou tuto službu využívat, zejména senioři. • Chráněné bydlení: potřebnost byla identifikována zejména v oblasti rozšíření kapacit této služby pro jiné cílové skupiny, než jsou osoby s chronickým duševním onemocněním a osoby s mentálním postižením, kterým je tato služba poskytována (pouze v ORP Mladá Boleslav); tato služba chybí pro osoby s tělesným, smyslovým, případně kombinovaným postižením, nebo pro osoby s chronickým onemocněním.
Podpora pečujících osob	Jedním z důležitých zjištění je i potřebnost v oblasti podpory pečujících osob, například formou kvalitního poradenství nebo zřizování svépomocných skupin. Součástí je zajištění „osvěty“ mezi laickou i odbornou veřejností, že „pečovat doma je normální“.
Rozšíření nabídky pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením na chráněném trhu práce	Rovněž byla identifikována potřeba rozšiřování nabídky zaměstnání pro osoby se zdravotním postižením a rozvíjení spolupráce zaměstnavatelů s chráněným trhem práce. Součástí je i potřeba zajištění efektivní komunikace mezi poskytovateli sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením a Úřady práce.
Podpora aktivního života seniorů	Z dostupných podkladů lze identifikovat i potřebnost v oblasti zajištění pestré nabídky volnočasových aktivit pro seniory, zejména mimo území měst Mladá Boleslav (kde je tato nabídka poměrně kvalitní). V celém regionu je rovněž poptávka po službách, které pomohou rozvíjet mezigenerační spolupráci.
Zlepšení informovanosti seniorů a osob se zdravotním postižením	Příliš komplikovaná a mnohdy i administrativně náročná pomoc a podpora těmto cílovým skupinám vytváří takové bariéry, že řada z nich není schopná stávající existující nabídku

Potřeby	Stručný popis
	využit. Z těchto důvodů byla identifikována potřeba zajištění „bezbariérovosti“ a dostupnosti těchto informací (jazyk, velikost písma, styl sdělení apod.).
Aktivní prevence sociálního vyloučení	Potřeba byla rovněž zjištěna v aktivním vyhledávání (depistáži) ohrožených osob žijících na zkoumaném území. V této souvislosti je důležité role sociální práce na obcích a dále terénních forem sociálních služeb.
Zlepšení meziresortní spolupráce	Další zaznamenanou potřebou je zlepšení spolupráce mezi zdravotním a sociálním systémem, a to i na regionální úrovni. Například prostřednictvím zajišťování informovanosti lékařů o systému sociálních služeb.

Zdroj: MAS Mladá Boleslav (Sociální služby v ORP Mladá Boleslav, Analýza a hodnocení současného stavu), zpracování ACoRD CZ, z.s.

Tabulka 4: Děti, mládež a rodina

Potřeby	Stručný popis
Dostupnost kapacit azylových domů	Z hlediska potřebnosti v oblasti sociálních služeb byla identifikován nedostatek azylového bydlení (azylové domy) pro celé rodiny s dětmi.
Dostupné sociální bydlení	Byl identifikován nedostatek sociálních bytů, který je největší ve velkých městech okresu Mladá Boleslav.
Chybějící kapacity některých sociálních služeb	<ul style="list-style-type: none"> Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež: zejména pro cílovou skupinu dětí od 6 do 19-26 let, zejména jde o rozšíření nabídky aktivit, rozšíření stávajících nedostatečných prostor a rozšíření nabídky i mimo město Mladá Boleslav, na jehož území působí jediný poskytovatel této služby v celém okrese Mladá Boleslav. Terénní programy: rozšíření kapacity zejména pro děti a mládež, stávající služby se zejména zaměřují na dospělé osoby a závislosti, potřebnost však byla identifikována zejména v oblasti dětí a mládeže trávící svůj volný čas neorganizovaným nebo rizikovým způsobem. V současné době je tato potřebnost aktuální zejména mimo obce IPRÚ Mladá Boleslav, kde běží projekt „dobré bydlo“, jehož cílem je právě intenzivní terénní sociální práce. Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi: služba je poskytována třemi poskytovateli, přičemž dva se soustředí na cílovou skupinu dětí a mládež, působí však pouze na území města Mladá Boleslav. Odborné sociální poradenství zaměřené na psychologickou a psychoterapeutickou péči: přestože v posledních letech došlo k podstatnému zlepšení dostupnosti těchto služeb v regionu, je stále definována potřeba posílení těchto kapacit, tak aby dokázaly reagovat na poptávku po těchto službách. Zejména se jedná o jejich zajištění v rámci nabídky odborného sociálního poradenství. Jednou z významných cílových skupin jsou cizinci.
Dostupnost služeb pro děti s rozvíjejícím se duševním onemocněním	Přestože na území působí jeden z nejkvalifikovanějších poskytovatelů pomoci cílové skupině osob s duševním onemocněním v celé ČR (FOKUS Mladá Boleslav) zaměřuje se pouze na pomoc dospělým osobám. Chybí však nabídky pomoci zacílené na děti a adolescenty ohrožené v oblasti duševního zdraví.
Posílení kapacit služby asistovaný kontakt dítěte s rodičem	Potřeba posílení kapacit této služby vychází ze zkušeností odborníků zabývajících se ochranou práv dětí (OSPOD), kterým chybí dostatek odborník zajišťujících asistovaný kontakt. Jedná se o kontakt, při kterém dochází k setkávání dítěte s osobou, v jejíž péči dítě není (druhý rodič, rodinný příslušník, osoba dítěti blízká atd.) v bezpečném prostředí za přítomnosti odborného pracovníka. Aktuální nabídka je pouze v pracovních dnech.
Včasná pomoc, prevence sociálního vyloučení rodin s dětmi a prevence ohrožení dítěte	Potřeba byla rovněž identifikována v oblasti zajištění kvalitní informovanosti o dostupných možnostech pomoci a podpory pro rodiny s dětmi, a to nejen samotným rodinám, ale celému širokému okruhu zainteresovaných (stakeholderů) jako jsou například pracovníci Městských/obecních policií, místní samosprávy, Policie ČR, zdravotníci, školští a výchovní pracovníci atd.

Potřeby	Stručný popis
SVP a posílení kapacit školských poradenských zařízení	Školská poradenská zařízení aktuálně svoji roli naplňují, jejich kapacita však neodpovídá poptávce vzhledem k narůstajícímu počtu dětí, které potřebují vyšetření v souvislosti s rozšířením inkluzivního vzdělávání.
Podpora volnočasových aktivit dětí ze sociálně slabých rodin	Obecně lze konstatovat, že je většina organizovaných volnočasových aktivit poměrně finančně náročná. Často si je právě rodiny sociálně slabé, nebo samoživitelé nemohou dovolit. Jakákoliv podpora organizovaných volnočasových aktivit dětí ze sociálně slabých rodin může mít významné preventivní dopady.
Podpora pečujícím osobám	V okrese Mladá Boleslav není dostatečná nabídka tzv. svépomocných skupin, které nabízejí podporu rodičům (dětí se zdravotním postižením, dětí s výchovnými problémy, dětí s poruchami učení, hyperaktivních dětí atd.).

Zdroj: MAS Mladá Boleslav (Sociální služby v ORP Mladá Boleslav, Analýza a hodnocení současného stavu), zpracování ACoRD CZ, z.s.

Tabulka 5: Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách

Potřeby	Stručný popis
Chybějící kapacity některých sociálních služeb	Dle dostupných dat byla definována potřebnost v oblasti rozšíření nabídky a kapacit těchto na území již poskytovaných sociálních služeb: <ul style="list-style-type: none"> Sociální a adiktologické služby: stávající služby, které poskytují pomoc cílové skupině osob závislých na návykových látkách musí odmítat zájemce o poskytnutí služby z důvodu naplněných kapacit. Terénní programy: rozšíření kapacity zejména terénního programu zaměřeného na tzv. Harm-reduction, zejména ve velkých městech okresu Mladá Boleslav, kde se soustředí drogová scéna. Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež: zejména pro cílovou skupinu dětí od 6 do 19-26 let, zejména jde o rozšíření nabídky aktivit, rozšíření stávajících nedostatečných prostor a rozšíření nabídky i mimo město Mladá Boleslav, na jehož území působí jediný poskytovatel této služby v celém okrese Mladá Boleslav. Tato potřeba byla identifikována i pro cílovou skupinu dětí a mládež.
Zajištění dostupnosti substituční léčby	Na území okresu Mladá Boleslav odborníci dlouhodobě postrádají fungující substituční léčbu (léčba závislostí podáváním předepsaných preparátů, zejména Subutex, Suboxone aj.). Nejblíže dostupná místa, kde je možné tuto léčbu absolvovat jsou v Mělníku, nebo Praha, což je pro cílovou skupinu velmi komplikovaně dostupné a snižuje to motivaci uživatelů návykových dávek k vyhledávání této léčby.
Realizace koordinovaných programů primární prevence	Byla definována potřebnost realizace koordinovaných programů primární prevence již od 1. stupně základních škol, případně u dětí v předškolním věku.

Zdroj: MAS Mladá Boleslav (Sociální služby v ORP Mladá Boleslav, Analýza a hodnocení současného stavu), zpracování ACoRD CZ, z.s.

Tabulka 6: Průřezové potřeby

Průřezové potřeby	Stručný popis
Spolufinancování sociálních služeb obcemi	Drtivá většina obcí na území okresu Mladá Boleslav se nepodílí na spolufinancování sociálních služeb.
Dostupné bydlení pro osoby v bytové nouzi	Velmi diskutovanou potřebou je zajištění bydlení pro osoby, které se z různých příčin ocitly v bytové nouzi. V současné době některé sociální služby (například azylové domy) neplní účel, pro který byly zřizovány, jelikož částečně nahrazují nedostatek sociálních a dalších bytů.

Průřezové potřeby	Stručný popis
Koordinované poskytování sociální práce v obcích	Stávající kapacity sociálních pracovníků obcí jsou nedostatečné. Většina obcí 1. a 2. stupně není pokryta sociální prací.
Komunitní plánování a koncepční řešení sociální problematiky	Zajištění komunitního plánování nejen ve velkých městech, ale v celém regionu (například na úrovni jednotlivých ORP okresu Mladá Boleslav).
Informování veřejnosti a mezioborová spolupráce	Průřezově pro všechny cílové skupiny. Zajištění kvalitního způsobu předávání informací o sociální pomoci všem zainteresovaným cílovým skupinám (nejen veřejnost, ale profesionálové ve školství a zdravotnictví, zástupci samospráv atd.), je jednou z klíčových potřeb pro kvalitní fungování systému sociální pomoci. Součástí je kvalitní nastavení mezioborové a meziresortní spolupráce.
Zlepšení podmínek pro poskytování sociálních služeb	<p>Souhrn potřeb a problémů, se kterými se potýkají poskytovatelé sociálních služeb v těchto oblastech:</p> <ul style="list-style-type: none">• Potřeba dostupných personálních kapacit – sociální služby dlouhodobě trápí nedostatek odborných pracovníků.• Potřeba stabilního systému financování sociálních služeb – jde o vytváření podmínek transparentního a udržitelného financování sociálních služeb, například formou víceletého financování.• Potřeba podpory poskytovatelů sociálních služeb – jde o podporu poskytovatelů zejména obcemi v nichž působí, například výhodným pronájmem prostor atd.• Potřeba nastavení spolupráce s obcemi – jde o potřebu definovanou městem Mladá Boleslav ve vztahu k okolním obcím.• Spolupráce s podnikatelským sektorem – jde o postupné hledání způsobu spolupráce podnikatelského a zaměstnavatelského sektoru s poskytovateli sociálních služeb.

Zdroj: MAS Mladá Boleslav (Sociální služby v ORP Mladá Boleslav, Analýza a hodnocení současného stavu), zpracování ACoRD CZ, z.s.